

Затверджено
Рішення міської ради
№ _____

ПРОГРАМА
відшкодування різниці в тарифах
на комунальні послуги комунальним
підприємствам Володимирської міської
ради на 2022 – 2023 роки

1. Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ економічного розвитку, проєктної діяльності та інвестицій виконавчого комітету міської ради
2.	Розробник Програми	Відділ економічного розвитку, проєктної діяльності та інвестицій виконавчого комітету міської ради
3.	Співрозробники Програми	Управління бюджету і фінансів виконавчого комітету міської ради
4.	Відповідальні виконавці Програми	Управління інфраструктури виконавчого комітету міської ради
5.	Учасники програми	Управління водопровідно-каналізаційного господарства, КП «Володимир-Волинськтеплоенерго», КП «Полігон», КП «Заріччя» (далі - Комунальні підприємства)
6.	Термін реалізації програми	2022-2023 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, тис.грн.	13 261,9
8.	Основні джерела фінансування Програми	Місцевий бюджет

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована програма

На території Володимир-Волинської міської територіальної громади функціонують комунальні підприємства, яким відповідно до п.3 ст.4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» орган місцевого самоврядування (а саме – виконавчий комітет міської ради) встановлює тарифи на комунальні послуги.

Відповідно до пп.2 п.1 ст.5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що комунальні послуги – це послуги з постачання та розподілу природного газу, постачання та розподілу електричної енергії, постачання теплової енергії, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, централізованого водовідведення, поводження з побутовими відходами.

Тож, до таких комунальних підприємств належать:

- КП «Володимир-Волинськтеплоенерго» - надання послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води;
- управління водопровідно-каналізаційного господарства - надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
- КП «Полігон» - надання послуг з поводження з побутовими відходами;
- КП «Заріччя» - надання послуг з централізованого водопостачання та послуг з поводження з побутовими відходами.

Відповідно до вимог пп.2 п «а» ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів міських рад належать власні (самоврядні) повноваження щодо встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на: теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послугу з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, послугу з поводження з побутовими відходами.

Відповідно до Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води, Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України №869 від 01.06.2011 року «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги», та Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №1010 від 26.07.2006 року «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами», (далі – Порядки формування тарифів на комунальні послуги), з метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням відповідних комунальних послуг, перегляд таких

тарифів та їх структури здійснюється уповноваженим органом за заявою комунального підприємства.

Тарифи на комунальні послуги розраховуються Комунальними підприємствами з урахуванням вимог Порядків формування тарифів на комунальні послуги, затверджуються рішенням виконавчого комітету Володимирської міської ради. Такі розрахунки перевіряються відповідно до Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №239 від 12.09.2018 року та доводяться до відома споживачів з урахуванням вимог Порядку інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №130 від 05.06.2018 року.

Відповідно до Порядків формування тарифів на комунальні послуги, у разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності по наданню комунальних послуг з причин, що не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів (обов'язкових платежів), мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, зміни обсягу фінансових витрат, складової частини планованого прибутку, у тому числі внаслідок зміни курсу валют за наявності у ліцензіата кредитних зобов'язань перед міжнародними фінансовими організаціями, може проводитися коригування тарифів.

На даний час спостерігається ситуація із зростанням вартості енергоносіїв, вартості запчастин, паливно-мастильних матеріалів та інших складових витрат, яка створює підґрунтя для підвищення вартості відповідних тарифів на комунальні послуги, зокрема шляхом коригування відповідних статей структури таких тарифів.

Процедура коригування, організаційні та технологічні зміни на Комунальних підприємствах не дозволяють здійснювати коригування діючих тарифів на комунальні послуги при кожній зміні цін на складові. Це призводить до утворення на підприємстві значних сум кредиторської заборгованості, в тому числі по заробітній платі та відповідних податках, єдиному соціальному внеску, оплаті за спожиті енергоносії.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, відповідно до Указу Президента за №64/2022 від 24.02.2022 року «Про введення воєнного стану в Україні» та Указу Президента за №133/2022 від 14.03.2022 року «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», враховуючи Закон України «Про правовий режим

воєнного стану» за №389-VIII від 12.05.2015 року, підняття тарифів, зокрема шляхом коригування окремих складових, створює додаткову соціальну, фінансову та психологічну напругу серед населення, збільшує фінансове навантаження на громадян, які потерпають від наслідків військової агресії, економічного спаду, часткового безробіття. В складному становищі знаходяться підприємства, які в умовах економічного спаду та воєнного стану не мають можливостей розвитку, втрачають виробничі потужності, скорочують обсяги власної діяльності, змушені функціонувати в умовах жорстокої економії.

Постановою Кабінету Міністрів України №502 від 29 квітня 2022 року «Деякі питання регулювання діяльності у сфері комунальних послуг у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану» протягом дії воєнного стану в Україні, але не раніше завершення поточного опалювального періоду, органам, уповноваженим встановлювати тарифи, рекомендовано не підвищувати тарифи на теплову енергію (її виробництво, транспортування та постачання), у тому числі тарифи на теплову енергію, вироблену з використанням альтернативних джерел енергії, послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для населення та застосовувати їх до споживача (населення) на рівні тарифів, що застосовувалися станом на 24 лютого 2022 року.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 05 березня 2022 № 206 «Деякі питання оплати житлово-комунальних послуг в період воєнного стану» встановлено, що до припинення чи скасування воєнного стану в Україні забороняється:

- нарахування та стягнення неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних, нарахованих на заборгованість, утворену за несвоєчасне та/або неповне внесення населенням плати за житлово-комунальні послуги;

- припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг населенню у разі їх неоплати або оплати не в повному обсязі.

Вказана постанова Уряду застосовується з 24 лютого 2022 року.

Економічні наслідки дії воєнного стану в частині стрімкого зростання вартості матеріалів, паливно-мастильних матеріалів, послуг сторонніх організацій, призводить до стрімкого погіршення платоспроможності підприємств комунальної сфери. То ж на сьогоднішній день, відсутність шляхів покриття (відшкодування) витрат комунального підприємства в розмірі різниці між фактичними витратами та нарахуваннями за надані послуги відповідно до діючих тарифів ставить під загрозу стабільність забезпечення населення комунальними послугами належної якості і може призвести до:

- припинення або суттєвого обмеження надання цих послуг;
- збільшення заборгованості за спожиті енергоносії (в т.ч. електроенергію) і інші товарно-матеріальні цінності;

- виникнення заборгованості із заробітної плати та податках;
- нарахування підприємству штрафних санкцій, пені за несвоєчасні і неповні розрахунки за енергоносії та несвоєчасну оплату податкових зобов'язань.

- припинення або обмеження споживання енергоносіїв зі сторони надавача таких енергоносіїв.

Дана ситуація створює негативний вплив на Комунальні підприємства та споживачів послуг. Комунальні підприємства, тим паче в складних економічних та соціальних умовах воєнного стану, не спроможні самостійно подолати фінансові проблеми, спричинені через недоотримання доходів через не самоокупний тариф, тоді як перегляд тарифу до його рівня призведе до соціальної, фінансової та політичної напруги серед споживачів.

Згідно із ст. 15 Закону України «Про ціни і ціноутворення» Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів. Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку.

Таким чином, виділення коштів на відшкодування різниці в тарифах з місцевого бюджету є найбільш реальним джерелом забезпечення фінансової стабільності Комунальних підприємств. Видатки на відшкодування втрат Комунальним підприємствам, що пов'язані із дією цін/тарифів на комунальні послуги нижчих від розміру економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво, орган місцевого самоврядування передбачає у місцевому бюджеті у обсязі, відповідно до поданих Комунальними підприємствами розрахунків.

Згідно із ст. 7 Бюджетного Кодексу України та ст. 61 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (далі – Закон) органи місцевого самоврядування мають право самостійно визначати напрями використання бюджетних коштів відповідно до законодавства України.

Відповідно до ст. 91 Бюджетного Кодексу України у місцевих бюджетах можуть передбачатися кошти на фінансування інших програм, пов'язаних з виконанням повноважень, затверджених відповідною місцевою радою.

Враховуючи зазначене, відшкодування органами місцевого самоврядування різниці в тарифах (як різницю між фактичними доходами відповідного комунального підприємства та його фактичних витрат з дотриманням усіх вимог чинного законодавства) можливе за рахунок коштів місцевого бюджету за умови прийняття даної Програми відшкодування

різниці в тарифах на комунальні послуги комунальним підприємствам Володимирської міської ради (далі – Програма) та затвердження виконавчим комітетом міської ради відповідного Порядку відшкодування різниці в тарифах на комунальні послуги Комунальним підприємствам міської територіальної громади (далі – Порядок відшкодування різниці в тарифах).

Для відображення видатків на відшкодування різниці в тарифах Типовою програмною класифікацією видатків та кредитування місцевих бюджетів, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2017 року № 793 «Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів», передбачено код 6071 «Відшкодування різниці між розміром ціни (тарифу) на житлово-комунальні послуги, що затверджувалися або погоджувалися рішенням місцевого органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування, та розміром економічно обґрунтованих витрат на їх виробництво (надання)».

Програма розроблена з дотриманням та урахуванням вимог Законів України «Про місцеве самоврядування України», «Про житлово-комунальні послуги», «Про ціни і ціноутворення», Бюджетного кодексу України, Постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 року №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», Постанови Кабінету Міністрів України №1010 від 26.07.2006 року «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами» та наказу Міністерства фінансів України від 20.09.2017 №793 «Про затвердження складових програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів».

3. Мета Програми

Прийняття даної Програми має на меті:

- забезпечення стабільної та безбиткової діяльності Комунальних підприємств міської територіальної громади відповідно до вимог Господарського кодексу України;
- зняття фінансового навантаження із споживачів послуг Комунальних підприємств, підтримка мешканців громади та бізнесу у складний фінансовий та економічно нестабільний час активних воєнних дій на території України;
- прогнозування та своєчасне виділення з бюджету коштів для відшкодування різниці в тарифах на комунальні послуги, відповідно до фактичних нарахувань та фактичних економічно обґрунтованих витрат Комунальних підприємств в межах бюджетних асигнувань;
- збереження кількісних та якісних показників надання комунальних послуг споживачам послуг;
- своєчасності та повноти розрахунків за спожиті енергоносії, а також за надані комунальні послуги;

- дотримання вимог чинного (в т.ч. податкового) законодавства України.

4. Шляхи і засоби розв'язання проблеми, фінансове забезпечення Програми

Вирішення проблеми пропонується здійснити шляхом затвердження Програми та виділення з місцевого бюджету коштів для відшкодування різниці в тарифах Комунальним підприємствам як різниці між відповідними фактичними доходами та фактичними витратами з дотриманням усіх вимог чинного законодавства. Використання обсягу різниці в тарифах шляхом перерахування коштів на рахунки Комунального підприємства і використання ними для здійснення господарської діяльності згідно плану використання.

Фінансування Програми проводитиметься за рахунок коштів бюджету міської територіальної громади.

Головний розпорядник коштів за Програмою - управління інфраструктури виконавчого комітету міської ради.

5. Очікувані результати

Основним очікуваним результатом впровадження даної Програми є забезпечення стабільного функціонування Комунальних підприємств, якісного та в повному обсязі забезпечення споживачів комунальними послугами.

Поряд з цим, від функціонування даної Програми очікується:

- забезпечення виконання вимог Господарського кодексу України, Законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про ціни і ціноутворення»;

- гарантування безперебійної, беззбиткової роботи Комунальних підприємств;

- належне виконання зобов'язань роботодавця перед працівниками підприємства по оплаті праці;

- своєчасно та в повному обсязі сплачені податки, збори, спожиті енергоносії та інші платежі;

- надання споживачам послуг за цінами, нижчими від розміру економічно-обґрунтованих витрат на їх виробництво, для зменшення фінансового навантаження на таких споживачів.

6. Ресурсне забезпечення Програми

Забезпечення реалізації Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету.

Заходи Програми	Виконавці	Джерела фінансування	Рік виконання	Орієнтовний обсяг фінансових ресурсів, тис. грн.	Очікуваний результат
1. Відшкодування різниці в тарифах на послугу з централізованого водопостачання	Управління інфраструктури виконавчого комітету міської ради	Місцевий бюджет	2022	1 686,7	- своєчасне та повне погашення зобов'язань підприємства за спожиті енергоносії та паливо, по заробітній платі, податках, зборах; - забезпечення безбиткової діяльності підприємства в частині надання комунальних послуг; - дотримання вимог діючого законодавства; - отримання споживачем якісних та в повному обсязі комунальних послуг
			2023	2 995,8	
2. Відшкодування різниці в тарифах на послугу з централізованого водовідведення	Управління водопровідно-каналізаційного господарства		2022	1 365,6	
			2023	2 415,0	
3. Відшкодування різниці в тарифах на послугу з централізованого водопостачання	Управління інфраструктури виконавчого комітету міської ради		2023	83,3	
4. Відшкодування різниці в тарифах на послугу з поводження з побутовими відходами	КП «Заріччя»			33,5	
5. Відшкодування різниці в тарифах на послугу з поводження з побутовими відходами	Управління інфраструктури виконавчого комітету міської ради КП «Полігон»		2023	2 469,9	
6. Відшкодування різниці в тарифах на послугу з постачання теплової енергії та постачання гарячої води	Управління інфраструктури виконавчого комітету міської ради КП «Володимир-Волинськтеплоенерго»		2023	2 212,1	
Всього			2022	3 052,3	
			2023	10 209,6	
Разом			13 261,9		

Обсяг фінансування Програми за рахунок коштів місцевого бюджету визначається відповідно до Порядку відшкодування різниці в тарифах та подається у вигляді бюджетного запиту.

Комунальні підприємства формують та погоджують розрахунки різниці в тарифах в межах даної Програми відповідно до Порядку

відшкодування різниці в тарифах та інформують про це головного розпорядника коштів.

Комунальні підприємства використовують бюджетні кошти на підставі плану використання бюджетних коштів, затвердженого головним розпорядником бюджетних коштів в межах його кошторисних призначень.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію роботи щодо виконання Програми, внесення до неї змін, доповнень здійснює відділ економічного розвитку, проєктної діяльності та інвестицій виконавчого комітету міської ради.

Підсумковий звіт про виконання Програми є складовою звіту виконання Програми економічного, соціального та культурного розвитку громади.

**Начальник відділу економічного
розвитку, проєктної діяльності
та інвестицій**

Наталія КУРАН